

Motion till riksdagen 2021/22:27

av **Angelica Lundberg (SD)**

Skatteväxla för folkhälsan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skatteväxla för folkhälsan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Folkhälsan i Sverige är god ur ett internationellt perspektiv men trots det ökar sjukdomar som diabetes, psykisk ohälsa, fetma, hjärt-kärlsjukdomar och njursvikt.

Att det vi äter har en stor påverkan på hur vi mår känner de allra flesta till men innehållet i maten har också förändrats en hel del över tid. För bara några generationer sen var ren mat utan tillsatser standard och socker något som man bara åt vid speciella tillfällen. I dag innehåller vart och vartannat livsmedel någon form av socker och i mycket av maten idag finns ämnen som kan påverka oss negativt.

En europeisk studie (IDEFICS, Identification and prevention of dietary and lifestyle induced health effects in children and infants) visar att svenska barns näringsintag idag består av 22 % socker. Den rekommenderade mängden från WHO är 5 %.

Så mycket som vart femte barn i Sverige lider av övervikt eller fetma. Barn med fetma utvecklar ofta insulinresistens, blodfettrubbningar och leverpåverkan. Detta kan leda till följsjukdomar som typ 2-diabetes och hjärt-kärlsjukdomar redan i unga år. Det råder tyvärr ingen tvekan om att vi nu måste betrakta barn- och ungdomsfetma som en ny folksjukdom.

Den brittiska studien Whitehall II visar också på en koppling mellan ett högt sockerintag och ökade risker för depressioner och psykiska störningar som bl.a. ångest, panikkänslor, fobier och tvångstankar. Antalet sjukskrivna och medicinering med antidepressiv medicin ökar för varje år, vilket dessutom ökar trycket på vår redan hårt belastade sjukvård. Köerna till psykiatrivården är idag orimligt långa och effekterna av det kan vara förödande för både individen och samhället.

Enligt Livsmedelsverkets undersökning Riksmaten är det många, särskilt unga, som äter alldeles för lite grönsaker och frukt och för mycket sockerrik mat, saft och läsk.

Riksmaten visar att matvanorna bland vuxna i Sverige förvisso har blivit bättre, men de är fortfarande inte tillräckligt bra ur ett folkhälsoperspektiv. Åtta av tio äter för lite frukt och grönt enligt Livsmedelsverkets rekommendation.

Produkter med högt innehåll av socker eller sockerliknande ingredienser är ofta billiga medan svenska, närproducerade frukt och grönsaker är jämförelsevis dyra livsmedel. Det bör inte vara en ekonomisk fråga om man som alternativ till godis och läsk istället kan duka upp en frukt- och grönsaksbuffé till fredagsmyset och människor borde uppmuntras till att välja nyttigare alternativ.

Därför bör regeringen justera skatterna så att produkter med högt innehåll av socker eller sockerliknande ingredienser beskattas högre medan nyttigare alternativ har lägre skatt. På så sätt få vi en skatteväxling för folkhälsan och samtidigt positiva effekter för svenska bönder och odlare.

Angelica Lundberg (SD)